

Energija iz obnovljivih virov na notranjem evropskem energetske trgu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. maja 2013 o sedanjih izzivih in priložnostih za energijo iz obnovljivih virov na notranjem evropskem energetske trgu (2012/2259(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom "Energija iz obnovljivih virov: glavni akter na evropskem energetske trgu" in spremljajočih delovnih dokumentov (COM(2012)0271),
 - ob upoštevanju člena 194(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije o Energetske načrtu za leto 2050 (COM(2011)0885),
 - ob upoštevanju Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES¹,
 - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije, priloženega predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (SEC(2008)0057),
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga²,
 - ob upoštevanju Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES³,
 - ob upoštevanju Direktive 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES⁴,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenj Odbora za mednarodno trgovino, Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane, Odbora za regionalni razvoj in Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A7-0135/2013),
- A. ker delež obnovljivih virov energije v evropski mešanici energetske virov kratko-, srednje- in dolgoročno narašča ter ker obnovljivi viri pomembno prispevajo k zagotavljanju zanesljive, neodvisne in raznolike oskrbe z energijo z nizkimi emisijami v

¹ UL L 140, 5.6.2009, str. 16.

² UL L 326, 8.12.2011, str. 1.

³ UL L 211, 14.8.2009, str. 55

⁴ UL L 211, 14.8.2009, str. 94.

Evropi;

- B. ker evropski potencial obnovljivih virov za oskrbo z energijo še ni izčrpan;
- C. ker je zaradi naraščajočega deleža obnovljivih virov energije v evropski mešanici virov energije nujna širitev obstoječega omrežja in informacijske infrastrukture;
- D. ker diverzifikacija naše mešanice energetskih virov sloni na široki paleti tehnologij za energijo iz obnovljivih virov (vodna, geotermalna in sončna energija, energija morja in vetra, toplotne črpalke, biomasa, biogorivo), ki ponujajo različne storitve v obliki električne energije, ogrevanja in hlajenja ter prometnih rešitev;
- E. ker mora energetska politika stalno upoštevati ravnotežje med cilji zanesljive oskrbe, konkurenčnosti, gospodarnosti in sprejemljivosti za okolje;
- F. ker EU trenutno uvozi več kot polovico svoje končne porabe energije;
- G. ker si energetska politika Unije v duhu solidarnosti med državami članicami v okviru uresničevanja notranjega trga in ob upoštevanju potrebe po ohranitvi in izboljšanju okolja med drugim prizadeva za razvoj novih in obstoječih obnovljivih oblik energije;
- H. ker bi vzpostavitev notranjega energetskega trga do leta 2014 morala zagotoviti nove udeležence na trgu in večje število slednjih, vključno iz vrst vse številnejših malih in srednjih podjetij, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov;
- I. ker imata liberalizacija in konkurenca ključno vlogo pri zniževanju cen energije za vse potrošnike v EU;
- J. ker sodijo pravica države članice, da določi pogoje za izkoriščanje svojih energetskih virov, njena izbira med različnimi viri energije in splošna struktura njene oskrbe z energijo v skladu z evropskimi pogodbami med pristojnosti držav članic, vendar pa sta izboljšano sodelovanje in komunikacija kljub temu potrebna; ker Komisija v Energetskem načrtu za leto 2050 ugotavlja, da vsak scenarij evropskega energetskega sistema zahteva bistveno večji delež energije iz obnovljivih virov;
- K. ker je EU po sedanjih ocenah na dobri poti k uresnitvi cilja, da bo do leta 2020 20 % energije pridobivala iz obnovljivih virov;
- L. ker je bil v zadnjih letih na področju pridobivanja energije iz obnovljivih virov dosežen tehnološki napredek in ker ima Evropska unija na tem področju vodilno vlogo v svetu;
- M. ker gospodarska in dolžniška kriza v Evropi še ni premagana in ker se je treba v zvezi z javnimi proračuni in zaupanjem vlagateljev soočiti z velikimi izzivi; ker bi bilo treba krizo izkoristiti kot priložnost za izvajanje potrebnih naložb v čisto tehnologijo, da se zagotovijo delovna mesta in gospodarska rast;
- N. ker je na evropskih liberaliziranih energetskih trgih rast sektorja energije iz obnovljivih virov odvisna od zasebnih naložb, te pa se zanašajo na stabilnost politike energije iz obnovljivih virov;
- O. ker vlagatelji potrebujejo zanesljivost in kontinuiteto naložb v prihodnosti tudi po letu 2020;

- P. ker je treba rabo energije zmanjšati, učinkovitost njene proizvodnje, prenosa in uporabe pa povečati;
- Q. ker imajo tehnologije ogrevanja in hlajenja z obnovljivimi viri energije ključno vlogo pri dekarbonizaciji energetskega sektorja;
- R. ker energetski načrt priznava, da bo plin "bistven za preoblikovanje energetskega trga", saj bo zagotavljal tako spremenljivo kot pasovno proizvodnjo v podporo obnovljivim virom energije;
- S. ker bi po izračunih Evropske komisije ob optimalnem trgovanju z obnovljivimi viri energije letno lahko prihranili do 8 milijard EUR;
- T. ker predstavljajo obstoječi pravni instrumenti za gospodarjenje z gozdovi zadosten okvir za zagotavljanje dokaza o trajnosti gozdne biomase, proizvedene v Evropski uniji;

Za možnosti izkoriščanja energije iz obnovljivih virov

1. se strinja s Komisijo, da so obnovljivi viri energije skupaj z energetske učinkovitostjo ter prilagodljivo in pametno infrastrukturo možnost, ki je ne bomo obžalovali, in da bodo obnovljivi viri v prihodnje zavzemali vedno večji delež oskrbe z energijo v Evropi, kar velja za oskrbo z električno energijo kot tudi za ogrevanje (ki predstavlja skoraj polovico vsega povpraševanja po energiji v EU) in hlajenje ter prometni sektor, in da se bo evropska energetska odvisnost od konvencionalnih virov energije zmanjšala; dodaja, da je treba za obdobje do leta 2050 določiti cilje in mejnike, da bi zagotovili, da bodo v Evropski uniji obnovljivi viri energije imeli zanesljivo prihodnost; ponovno poudarja, da vsi scenariji, ki jih je predstavila Komisija v Energetskem načrtu za leto 2050, predvidevajo 30-odstotni delež obnovljivih virov energije v mešanici energetskih virov EU do leta 2030; zato predlaga, da bi morala EU poskušati doseči še večji delež, in poziva Komisijo, naj predlaga obvezen cilj na evropski ravni na področju obnovljivih virov energije do leta 2030 in pri tem upošteva medsebojno učinkovanje z drugimi morebitnimi podnebnimi cilji in cilji energetske politike, zlasti cilji emisij toplogrednih plinov ter njihov učinek na konkurenčnost evropskih podjetij, vključno s sektorjem obnovljivih virov energije;
2. poudarja, da obnovljivi viri energije ne prispevajo samo k reševanju vprašanja podnebnih sprememb, temveč povečujejo tudi energetske neodvisnost Evrope ter prinašajo pomembne dodatne okoljske koristi zaradi manjše onesnaženosti zraka, nastajanja odpadkov in porabe vode, zmanjšujejo pa tudi tveganja, povezana z drugimi oblikami proizvodnje energije;
3. poudarja, da je varna, zanesljiva, cenovno dostopna in trajnostna oskrba z energijo nujna za konkurenčnost evropskih podjetij in evropskega gospodarstva; poudarja, da bo v prihodnjem desetletju treba zamenjati približno polovico elektrarn v EU in da je treba posodobiti sistem oskrbe z energijo ter ga narediti bolj prilagodljivega, da bo ustrezal naraščajočemu deležu obnovljivih virov energije; zato poudarja, da je treba povečati delež obnovljivih virov energije pri oskrbi z energijo, ogrevanju in hlajenju ter prometu, in sicer na stroškovno učinkovit način in ob upoštevanju koristi in celotnih stroškov obnovljivih virov energije, vključno s sistemskimi stroški, obenem pa zagotoviti nemoteno oskrbo z energijo; priznava povečanje konkurenčnosti tehnologij na področju obnovljivih virov energije ter poudarja, da je industrija, ki je povezana z obnovljivimi viri energije in čisto

tehnologijo, pomembno gonilo rasti evropske konkurenčnosti, ki predstavlja velik potencial za nastanek novih delovnih mest ter pomembno prispeva k razvoju novih industrij in izvoznih trgov;

4. ugotavlja, da je v okviru intenzivnejšega razvoja obnovljivih virov energije v državah članicah pričakovati povečan obseg uporabe biomase, kar bo terjalo oblikovanje podrobnih trajnostnih meril za plinasto in trdno biomaso;
5. poudarja, da je treba v sektorju obnovljivih virov energije poskrbeti, da bo zainteresiranim stranem sedanji in pričakovani prispevek biomase in drugih energetskega virov, ki jih je mogoče regulirati, bolj viden, da se spodbudi pravično in uravnoteženo sprejemanje odločitev;
6. poziva EU, naj zagotovi, da spodbujanje obnovljivih virov pri proizvodnji in rabi energije ne bo ogrozilo prehranske varnosti ali kakovostne trajnostne proizvodnje hrane ter konkurenčnosti kmetijstva;
7. ugotavlja, da lahko mnogi elementi prehranskega sistema ustvarjajo višje stroške energije in da bi to lahko imelo negativne posledice za proizvajalce in potrošnike;
8. priznava, da je potencial zmanjšanja emisij ogljikovega dioksida s povečanjem uporabe biometana v vozilih za kratke in dolge razdalje, zlasti v težkih tovornih vozilih, in uporabe električne energije v vozilih za kratke razdalje v mestih, precejšen;
9. je prepričan, da je izkoriščanje odpadkov priložnost za nadaljnji razvoj obnovljivih virov energije in doseganje ciljev Evropskega energetskega načrta;
10. ugotavlja, da lahko nekateri obnovljivi viri energije, kot je geotermalna energija, lokalno in neprekinjeno zagotavljajo toplotno in električno energijo; meni, da ti lokalni energetski viri povečujejo energetske neodvisnosti, tudi osamljenih skupnosti;
11. poudarja, da trajnostna energija, pridobljena na podlagi vodnih virov, v vseh svojih oblikah prispeva k oskrbi z energijo iz obnovljivih virov v prihodnosti ter ima poleg proizvodnje energije še številne druge koristne funkcije, kot so zaščita pred poplavami in pomoč pri zagotavljanju varne pitne vode; poziva Komisijo in države članice, naj osveščajo javnost o mnogovrstnih koristih vodne energije;
12. poziva Komisijo in države članice, naj več pozornosti namenijo neizkoriščenemu potencialu obnovljivih virov energije v sektorju ogrevanja in hlajenja ter soodvisnosti in možnostim, ki izhajajo iz povečane uporabe energije iz obnovljivih virov na eni in izvajanju direktiv o energetske učinkovitosti in energetske učinkovitosti stavb na drugi strani;
13. opozarja na možne prihranke, ki bi jih lahko izkoristili tako, da bi pri razvoju obnovljivih virov energije upoštevali potovanje sonca skozi različne evropske časovne pasove;
14. ugotavlja, da sedaj države članice v skladu z okvirom, ki ga določa Direktiva 2009/28/ES o obnovljivih virih energije, znotraj svojih nacionalnih upravnih okvirov, med katerimi obstajajo velike razlike, neodvisno spodbujajo obnovljive vire energije, kar ogroža njihov neenakomeren razvoj, čeprav se potencial za razvoj obnovljivih virov energije spreminja v skladu s tehničnimi, netehničnimi in naravnimi danostmi, glede na različne regionalne

konkurenčne prednosti; poudarja, da bi delujoč notranji trg lahko prispeval k izravnavi spremenljivosti obnovljivih virov energije in neenakomerne porazdelitve naravnih virov; meni, da večina območij lahko prispeva k uporabi obnovljivih virov energije; vendar ugotavlja, da je treba spodbujati vlaganja v obnovljive vire energije tam, kjer imajo ti največji potencial, da se zagotovi učinkovita uporaba javnih sredstev;

15. ugotavlja, da je sprejemanje energije iz obnovljivih virov z družbenega in političnega vidika v državah članicah različno, kot je tudi različno za večino drugih načinov proizvodnje električne energije in infrastrukture; ugotavlja, da so velike razlike v razpoložljivosti javnih in zasebnih finančnih sredstev, namenjenih spodbujanju obnovljivih virov energije; poudarja, da je dostop do kapitala za naložbe ključni dejavnik nadaljnje uporabe energije iz obnovljivih virov, zlasti v času finančne krize, katere posledica je, da velika razpršitev kapitala investitorjev; meni, da bi bilo treba tam, kjer se pojavljajo izkrivljanja trga ali kjer imajo proizvajalci na voljo omejene možnosti za pridobitev financiranja na trgu, omogočiti dostop do kapitala za obnovljive vire energije; predlaga, naj Komisija skupaj z Evropsko investicijsko banko in nacionalnimi institucijami preuči možnosti za inovativne finančne instrumente za financiranje projektov energije iz obnovljivih virov, pri čemer pa morajo trgi ogljika prispevati svoj delež k spodbujanju naložb v takšne projekte;
16. ugotavlja, da so nekatere vrste energije iz obnovljivih virov na energetske trgu že tržno konkurenčne, medtem ko se nekatere druge tehnologije približujejo tržnim cenam; se strinja s Komisijo, da je treba za zmanjšanje stroškov uporabiti vsa ustrezna in finančno vzdržna sredstva, da se nadalje okrepi gospodarska konkurenčnost obnovljivih virov energije;
17. meni, da je treba postopoma ukiniti subvencije, ki škodujejo konkurenci, pa tudi tiste, ki podpirajo okolju škodljiva fosilna goriva;

Energija iz obnovljivih virov na evropskem notranjem energetske trgu

18. ugotavlja, da bo notranji trg za plin in elektriko dokončno vzpostavljen do leta 2014 in bo ključen za vključevanje obnovljivih virov energije v sredstva, ki služijo kot stroškovno učinkovita sredstva za uravnovešanje spremenljive proizvodnje električne energije; pozdravlja poročilo Komisije o stanju vzpostavitve notranjega energetskega trga in izvajanju tretjega svežnja; poziva Komisijo, naj uporabi vse instrumente, ki jih ima na voljo, vključno z vložitvijo tožbe proti državi članici pri Sodišču Evropske unije, da bi čim prej vzpostavila notranji energetski trg; poziva Komisijo, naj intervenira v primeru neustrezne tržne koncentracije, če ta ovira konkurenco; poziva države članice, naj še naprej v celoti izvajajo zakonodajo o notranjem energetske trgu ter nadaljujejo z razvojem medsebojnih povezav in odpravo energetske otokov in ozkih grl;
19. ugotavlja, da zaradi razhajanj v lastnostih nacionalnih trgov, različnih potencialov in različnih stopenj razvoja tehnoloških vzorcev ter tehnološke zrelosti v Uniji sedaj obstajajo številni različni mehanizmi za spodbujanje obnovljivih virov energije; poudarja, da ta raznolikost pomeni težavo za notranji energetski trg, saj na primer nastajajo neučinkovitosti v čezmejnem trgovanju z električno energijo; pozdravlja smernice Komisije o reformi podpornih shem;
20. ugotavlja, da bodo od dokončnega oblikovanja notranjega energetskega trga največjo korist imeli potrošniki; podpira oceno Komisije, da mora biti tudi pri energiji iz

obnovljivih virov – ko ta doseže stopnjo zrelosti in postane ekonomsko uspešna – prisotna konkurenca, saj je to najboljša spodbuda za inovativne preskoke in znižanje stroškov, s čimer se preprečuje širjenje energetske revščine; poudarja, da ohranitev reguliranih cen na maloprodajni ravni ogroža zmožnost potrošnikov, da v celoti izkoristijo svojo možnost izbire;

21. ugotavlja, da se mehanizmi sodelovanja, vzpostavljeni z Direktivo 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, doslej še niso v veliki meri uporabljali, vendar se trenutno načrtujejo številni programi sodelovanja; opozarja na ugotovitve Komisije, na podlagi katerih bi večja uporaba razpoložljivih mehanizmov za sodelovanje prinesla znatne koristi, kot je krepitev trgovanja; pozdravlja napoved Komisije, da bo pripravila smernice za sodelovanje v okviru EU, ki bodo določale, kako naj bi mehanizmi sodelovanja delovali v praksi ter predstavile izzive in načine spopadanja z njimi; poziva Komisijo, naj zagotovi izvajanje smernic EU s strani držav članic; poziva Komisijo, naj vključi razlago člena 13 direktive o obnovljivih virih energije (2009/28/ES) in s tem zagotovi, da države članice direktivo izvajajo pravilno, ter prepreči, da bi javni organi postopke certificiranja in licenciranja uporabljali na način, ki izkrivlja konkurenco; poziva države članice, naj potem te mehanizme sodelovanja, kjer je to ustrezno, bolje izkoristijo, hkrati pa navežejo tesnejše medsebojne stike;
22. pozdravlja dejstvo, da so se metode za napovedovanje razpoložljive vetrne energije na trgih znotraj dneva izboljšale, kar omogoča boljše vključevanje električne energije iz različnih obnovljivih virov; pozdravlja tudi nove kodekse omrežja, ki jih zahteva tretji sveženj o notranjem energetskem trgu, ki jih trenutno razvijajo ustrezni akterji in vodijo k ustaljeni frekvenci, s čimer prispevajo tudi k boljšemu vključevanju električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov;
23. poudarja, da morajo ustrezni tržni mehanizmi nemudoma olajšati postopno vključitev obnovljivih virov energije v energetske sistem in evropski notranji energetski trg v vseh državah članicah in da morajo na dolgi rok različne vrste obnovljivih virov energije v skladu z njihovimi značilnostmi in zmožnostmi prevzeti vlogo stabilizatorja ter naloge znotraj sistema, ki so jih predhodno opravljali konvencionalni viri energije; poudarja, da obetavni primeri takšnih trgov obstajajo v EU; v zvezi s tem poziva k večjemu upoštevanju pozitivnih in negativnih ter neposrednih in posrednih stranskih učinkov obnovljivih virov energije pri načrtovanju in izvajanju, predvsem kar zadeva obstoječo infrastrukturo, kot so prenosna in distribucijska omrežja, in okolje, biotsko raznovrstnost ter ohranjanje narave; poziva Komisijo in države članice, naj javnost osveščajo o morebitnih učinkih različnih tehnologij obnovljivih virov energije;
24. poziva Komisijo, naj na podlagi analize stroškov in koristi preuči, kakšen učinek bo na razvoj obnovljivih virov energije imela obstoječa okoljska zakonodaja, npr. okvirna direktiva o vodah in direktiva o pticah;

Infrastrukturne zahteve

25. ugotavlja, da je v določenih primerih dovajanje energije iz obnovljivih virov v omrežje decentralizirano, od porabnikov oddaljeno in odvisno od vremena ter spremenljivo, kar zahteva infrastrukturo, ki se razlikuje od sedanje, ki je bila v celoti razvita za konvencionalne vire energije; poudarja, da mora posodobitev energetskega omrežja vključevati tudi spremembe v tehnologiji za proizvodnjo, prenos, distribucijo in uravnavanje kot del celotnega energetskega sistema; poudarja, da lahko nekateri

obnovljivi viri energije tudi uravnavajo spremenljive energetske vire in zato zmanjšajo potrebo po dodatni omrežni infrastrukturi; poudarja, da je razvoj infrastrukture nujen in ključnega pomena za uspeh enotnega trga in za vključevanje energije iz obnovljivih virov; ugotavlja, da je s tem v zvezi izvajanje svežnja za energetske infrastrukturo ključnega pomena, zlasti za pospešitev izgradnje nove infrastrukture s čezmejnimi učinkom; poudarja, da je treba pospešiti postopke izdajanja dovoljenj za projekte na področju energetske infrastrukture;

26. poudarja, da se številna mesta proizvodnje energije iz obnovljivih virov ne uporabljajo v predvideni zmogljivosti, saj omrežje ni sposobno sprejeti energije, proizvedene na ta način;
27. ugotavlja, da bo za zagotavljanje zanesljive oskrbe z energijo razvoj obnovljivih virov energije s spremenljivim dovajanjem potreboval prilagodljivo izravnavanje fluktuacij in prilagodljive rezerve na podlagi integriranega in medsebojno povezanega evropskega električnega omrežja, ki omogoča čezmejno trgovanje, sisteme, ki se odzivajo na povpraševanje, shranjevanje energije in prilagodljive elektrarne; poziva Komisijo, naj oceni, ali v EU obstajajo težave z zmogljivostjo in kolikšna je količina zagotovljene zmogljivosti, ki jo je mogoče zagotoviti z energijo iz različnih obnovljivih virov v povezanem energetskega sistema EU, kot tudi morebitni učinek slednje na zadostnost proizvodnje; se strinja z analizo Komisije, da razvoj mehanizma rezervnih zmogljivosti vključuje znatne stroške in lahko izkrivi cenovne signale; ugotavlja, da obstaja vedno večja potreba po stabilnem političnem okviru, ki bo zagotovil ekonomska jamstva glede razpoložljivosti teh rezervnih zmogljivosti ter sistemskih storitev in storitev izravnavanja; zavrača tekmovanje za subvencije med energetskimi viri in se zavzema za oblikovanje energetskega trga, ki bo prilagojen dolgoročnim ciljem podnebne in energetske politike Unije, kar omogoča vključevanje tehnologij za pridobivanje energije iz obnovljivih virov na notranji energetski trg, vendar priznava, da je bila državna pomoč zgodovinsko potrebna pri razvoju vseh energetskih virov;
28. poudarja, da je pomembna stroškovno učinkovita uporaba energije iz obnovljivih virov iz nadomrežja in omrežja v Severnem morju; ob tem poudarja, da je priobalno omrežje držav ob Severnem morju (NSCOGI) pomembno v tem času, ko so najavljeni vetrni projekti s skupno močjo nad 140 GW; poziva države članice in Komisijo, naj temu omrežju omogočijo dodaten zagon;
29. želi spomniti, da je bila od vseh naložb v nove proizvodne zmogljivosti v zadnjih desetih letih več kot polovica namenjenih za obnovljive vire energije in da bo ta delež še naraščal; poudarja, da glede na velik delež obnovljivih virov v energetskega mešanici pomeni velik izziv za obstoječo omrežno infrastrukturo, da bi ga premagali, pa bodo potrebne naložbe; ugotavlja, da v nekaterih državah članicah, kjer večjega dovajanja iz obnovljivih virov energije ne spremlja tudi razvoj energetske infrastrukture, povečano dovajanje ogroža varnost oskrbe; poudarja, da po mnenju evropskega omrežja upravljavcev elektroenergetskih omrežij do velikega dela ozkih grl prihaja zaradi dovajanja iz obnovljivih virov energije; poudarja, da je pomembno uporabljati nove pristope za odpravljanje teh ozkih grl v prenosnih omrežjih, ki ne bi vedno pomenili širitve in utrjevanja omrežja; je prepričan, da lahko koristi nadgradnje evropskega omrežja, do katerega prihaja tudi zaradi enotnega elektroenergetskega trga odtehtajo stroške zaradi znatno učinkovitejšega delovanja elektroenergetskega sistema EU; poziva upravljavce prenosnih omrežij, naj svoja omrežja posodobijo, da bodo zmogla vključiti proizvodne

zmogljivosti obnovljivih virov energije in ohranila varnost oskrbe, ter naj povečajo sodelovanje z upravljavci distribucijskih omrežij;

30. ugotavlja, da so najboljše in najkonkurenčnejše lokacije obnovljivih virov energije v EU razmeroma daleč od središč porabe, tako da so odvisne od razvoja prenosnih in distribucijskih omrežij ter izboljšanja čezmejnih povezav; želi tudi spomniti na prednosti oskrbe iz decentraliziranih obnovljivih virov energije, ki so blizu središčem porabe; poudarja, da lahko pripomorejo k zmanjšanju stroškov in manjši potrebi po širitvi omrežja ter če je infrastruktura ustrezna, preprečijo preobremenitve; poudarja, da bi Komisija morala razviti primerna orodja za modeliranje, s pomočjo katerih bi opredelila najboljšo kombinacijo oddaljenih proizvodnih obratov velikega obsega in obratov na ravni distribucijskih omrežij; poudarja potencial celostnega pristopa k energetskega sistema, ki zajema povpraševanje tako po toploti kot po električni energiji in njuno ponudbo; opozarja tudi na potencial lokalnih obnovljivih virov energije, kot so mikroproizvodnja ali zadruge, kjer državljani skupaj vlagajo v proizvodnjo in oskrbo z energijo iz obnovljivih virov, na primer ogrevanje z geotermalno energijo in sončno energijo, kot je omenjeno v sporočilu Komisije;
31. ugotavlja, da lahko premajhna zmogljivost omrežja in shranjevanja ter nezadostno sodelovanje med upravljavci prenosnih omrežij povzroči neuskladen čezmejni pretok energije (tokovne zanke) in resne izredne razmere v drugih državah članicah, tako da bo za zagotovitev zanesljive oskrbe vedno bolj potrebno zmanjševanje obremenitve, če tega razvoja ne bo spremljala ustrezna optimalizacija (npr. spremljanje temperature vodnikov) in razvoj omrežja v teh državah članicah; izraža zaskrbljenost zaradi stanja in vzdrževanosti omrežne infrastrukture v državah članicah; poziva države članice, naj karseda pospešijo razvoj prenosnih in distribucijskih omrežij in spodbujajo tesnejše sodelovanje med upravljavci prenosnih omrežij;
32. poudarja, da imajo pametna omrežja, orodja za upravljanje povpraševanja in tehnologije za shranjevanje elektrike potencial za lažje vključevanje obnovljivih virov električne energije v energetske oskrbo in za izravnavanje omrežnih nihanj; ponovno poudarja, da so nujno potrebne nadaljnje raziskave shranjevanja energije, tudi na podlagi sodelovanja s črpalno-akumulacijskimi hidroelektrarnami, in uporaba teh možnosti; ugotavlja, da bi bilo treba natančneje raziskati predvsem možnosti shranjevanja s spremenljivo hitrostjo, ki bi omogočale večjo prožnost pri upravljanju hitrosti shranjevanja in s tem hitrejšo in bolj usmerjeno priklapljanje; poziva države članice, naj preprečijo dvojno obdavčevanje upravljavcev shranjevanja električne energije;
33. meni, da je treba vzpostaviti čezmejne trge za storitve izravnavanja električne energije in da je treba hitro razviti evropsko prenosno omrežje, da bi omogočili čezmejno vključevanje energije, pridobljene s črpalno-akumulacijskimi hidroelektrarnami, predvsem v Skandinaviji, Alpah in Pirenejih;
34. poudarja, da mora imeti vodna energija osrednjo vlogo pri načrtovanem razvoju obnovljivih virov energije, predvsem da bi uravnotežili čedalje bolj nestanovitno proizvodnjo teh virov, ter kot način za shranjevanje električne energije s črpalno-akumulacijskimi hidroelektrarnami; zato poudarja, da je treba obstoječi razvojni potencial za proizvodnjo vodne energije in shranjevanje s črpalno-akumulacijskimi hidroelektrarnami v celoti izkoristiti;
35. priznava, da bo imela plinska infrastruktura pomembno vlogo pri razvoju energije iz

obnovljivih virov v vsej Evropi: poudarja, da se bioplín, ki je energija iz obnovljivih virov, kot biometán že zlahka dovaja v obstoječo omrežno infrastrukturo in da bodo nove tehnologije, kot sta "pretvorba energije v vodik" in "pretvorba energije v plín", prinesle dodatne koristi prihodnjemu okviru nizkoogljičnega gospodarstva, saj bodo izkoristile obstoječo in novo infrastrukturo, ki jo je treba spodbujati in razvijati;

36. meni, da bo informacijska in komunikacijska tehnologija v prihodnosti prispevala k upravljanju ponudbe in povpraševanja po energiji in k večji udeležbi potrošnikov na trgu; poziva Komisijo, naj čim prej pripravi predloge za razvoj, spodbujanje in standardizacijo pametnih električnih omrežij in števcov v skladu s tretjim svežnjem za notranji energetski trg, saj bo to vse bolj omogočalo sodelovanje več udeležencev na trgu in spodbudilo morebitno sinergijo med uporabo, razvojem in vzdrževanjem v vseh telekomunikacijskih in energetskih omrežjih; poziva Komisijo, naj še posebej podpre raziskave in razvoj na tem področju; poudarja, da morata pri tem poleg varnosti načrtovanja pri ponudnikih pomembno vlogo igrati sprejemanje med potrošniki in varnost podatkov, saj bi morali prav oni imeti največje koristi od pametnih števcov, obenem pa je pomembno, da se spoštujejo njihova pravica do varstva podatkov v skladu v novo direktivo o varstvu podatkov; poziva Komisijo, naj skrbno oceni nacionalne analize stroškov in koristi uvedbe pametnih števcov ter njen učinek pametnih števcov na različne skupine potrošnikov; priznava, da sta za uspeh uvedbe pametnih števcov potrebna potrošnikova izbira in sodelovanje;
37. ugotavlja, da lahko sektor informacijske in komunikacijske tehnologije kot velik porabnik električne energije postane zgled za energetsko učinkovitost in spodbujanje obnovljivih virov energije, saj podatkovna središča v EU porabijo do 1,5 % vse porabljene električne energije, potrošniki pa se vse bolj zavedajo ogljičnega odtisa informacijske tehnologije in storitev v oblaku, ki jih uporabljajo;
38. opozarja, da je uvedba vetrnih elektrarn in fotonapetostnih panelov v nekaterih regijah, zlasti v majhnih skupnostih in na otokih, naletela na javno nasprotovanje; poudarja, da prevladuje mnenje, naj bi vetrne elektrarne in fotovoltaične celice škodovala turizmu, naravi in podobi podeželske ali otoške krajine;
39. poudarja, da se v primerih, ko je proizvodnja energije iz obnovljivih virov v lasti državljanov prek modelov v lasti zadrug ali skupnosti, poveča družbeno sprejetost, s čimer se skrajša čas načrtovanja za izvajanje in spodbujanje večjega razumevanja za energetski prehod pri državljanih;
40. poudarja, da bosta nadaljnji razvoj obnovljivih virov energije in gradnja vseh drugih obratov za proizvodnjo energije spremenila krajinsko podobo v Evropi; vztraja pri tem, da nadaljnji razvoj energije iz obnovljivih virov ne sme povzročati okoljske škode, predvsem na območjih Natura 2000 in zaščitenih krajinskih območjih; poudarja, da se lahko sprejemanje infrastrukture obnovljivih virov energije doseže le s preglednimi in usklajenimi postopki načrtovanja, gradnje in pridobivanja dovoljenj, ki jih spremlja obvezno in pravočasno javno posvetovanje, v katerih od vsega začetka sodelujejo vse zainteresirane strani, tudi na lokalni ravni; poudarja, da lahko k pridobivanju javne podpore pomaga udeležba državljanov in zainteresiranih strani, na primer v zadrugah, in obveščanje o potencialnih koristih za lokalno gospodarstvo;

Krepitev vloge potrošnikov

41. meni, da so potrebni nadaljnji ukrepi za povečanje družbene sprejemljivosti obnovljivih virov energije; obenem meni, da bi bil v ta namen učinkovit ukrep uvesti holističen pristop do proizvajalca/porabnika, ki bi lahko upravljal postopek proizvodnje energije;
42. priznava pomen manjših obnovljivih virov energije za povečanje deleža teh virov; priznava, da je uvedba manjših obnovljivih virov energije za posamezna gospodinjstva, industrijo in skupnosti priložnost, da postanejo proizvajalci energije in se tako začno zavedati učinkovitih načinov za proizvodnjo in porabo energije; izpostavlja pomen mikroproizvodnje za povečanje energetske učinkovitosti; poudarja, da lahko uvedba manjših obnovljivih virov energije privede do velikih prihrankov pri računih za energijo ter pripomore k ustvarjanju novih poslovnih modelov in delovnih mest;
43. v zvezi s tem ugotavlja, da je pomembno spodbujati lokalne zadrage za energijo iz obnovljivih virov, in sicer s povečanjem sodelovanja državljanov, povečanjem dostopnosti energije iz obnovljivih virov in ustvarjanjem finančnih naložb;
44. poudarja, da se s pametno kombinacijo manjših obnovljivih virov energije, shranjevanja, uravnavanja povpraševanja in energetske učinkovitosti lahko zmanjša uporaba lokalnih omrežij v času največje obremenitve, s čimer se za upravljavce distribucijskih sistemov znižajo skupni stroški naložb;
45. ugotavlja, da je uvedba pametnih števec in, splošneje, pametnih omrežij predpogoj za učinkovito lokalno porabo in proizvodnjo energije, tako z vidika proizvajalca/porabnika kot z vidika distribucijskega omrežja;
46. pozdravlja napoved Komisije, da bo izdala sporočilo o energetskih tehnologijah in inovacijah, v katerem se bo osredotočila na mikroproizvodnjo;
47. meni, da ima regionalna politika EU osrednjo vlogo pri spodbujanju proizvodnje energije iz obnovljivih virov in energetske učinkovitosti na širši evropski ravni in na področju elektroenergetskih storitev in storitev transporta energije; pozdravlja dejstvo, da se vložek kohezijske in regionalne politike, namenjen širjenju uporabe energije iz obnovljivih virov, ves čas veča, zato da bodo ti viri lahko v polni meri prispevali k ciljem evropske energetske politike in bi se energetske cilje EU izvajali po vsej Uniji; meni, da je zlasti pomembno, da se evropska politika drži smeri, ki bo v obdobju 2014–2020 omogočila zadostno stopnjo financiranja;
48. podpira upravljanje na več ravneh ter decentraliziran pristop k energetski politiki in obnovljivim virom, kamor med drugim sodijo tudi Konvencija županov in nadaljnji razvoj pobude Pametna mesta ter spodbujanje najboljših rešitev na regionalni in lokalni ravni z informacijskimi kampanjami;
49. se zavedam, da imajo kmetijstvo in podeželska območja potencial za zagotavljanje pomembnega deleža proizvodnje energije iz obnovljivih virov, zato meni, da bi morala nova politika za kmetijstvo in razvoj podeželja spodbujati proizvodnjo tovrstne energije;
50. priznava, da je pomembno spodbujati in podpirati razvoj alternativnih virov energije na kmetijah, zlasti na manjših, ter širiti ustrezne metode med kmeti in potrošniki;
51. poudarja, da bi lahko kmetje z medsebojnim sodelovanjem uspešno prispevali k politiki za spodbujanje obnovljivih virov energije;

52. poziva Evropsko investicijsko banko, naj prek finančnih posrednikov ustvari sklad za neponovljive stroške, da bi zagotovila potrebni zagonski kapital in tehnično podporo za proizvodnjo obnovljivih virov električne in toplotne energije v mikro- in malem obsegu na kmetijah in v lasti skupnosti, pri čemer bo mogoče dobiček ponovno vlagati v dodatne sisteme;

Mednarodno sodelovanje in trgovina

53. poudarja, da bo trgovinski primanjkljaj EU zaradi uvažanja fosilnih goriv v prihodnjih letih še naraščal, odvisnost od teh goriv pa prinaša vse več političnih, gospodarskih in okoljskih tveganj; poudarja vlogo, ki jo ima domača energija iz obnovljivih virov za zanesljivost oskrbe pri ponovnem vzpostavljanju pozitivne trgovinske bilance z državami, ki izvažajo nafto in plin, ter poudarja, da bi morali imeti ti viri večjo vlogo pri zagotavljanju energetske varnosti EU;
54. se zaveda, da svetovni trgi obnovljivih virov energije rastejo in da to pozitivno vpliva na evropsko industrijo, ustvarjanje delovnih mest, cene in nadaljnji razvoj obstoječih in novih tehnologij po svetu in v EU, pod pogojem, da bo politični in regulativni okvir EU za energijo iz obnovljivih virov ostal predvidljiv in bo čistim podjetjem omogočal ohranitev konkurenčne prednosti pred podobnimi podjetji iz drugih delov sveta; priznava, da so države, ki niso članice OECD, pomembne trgovinske partnerice, saj imajo velik potencial na področju obnovljivih virov energije;
55. poudarja, da nedovoljeno izkrivljanje konkurence na trgu ni sprejemljivo, saj le poštena konkurenca EU dolgoročno zagotavlja razumno raven cen na področju tehnologije obnovljivih virov energije; poziva Komisijo, naj čim prej zaključi odprte postopke o nepoštenih praksah; poudarja, da prosti in odprti svetovni trgi omogočajo najboljše pogoje za razvoj obnovljivih virov energije; opozarja, da si je treba bolj prizadevati za odpravo trgovinskih ovir; poziva Komisijo, naj ne ustvarja novih trgovinskih ovir za končne proizvode ali sestavne dele tehnologij, ki se uporabljajo za energijo iz obnovljivih virov; poziva Komisijo, naj ukrepa za odpravo trgovinskih ovir, varuje pošteno konkurenco, pomaga podjetjem EU na vseh ravneh dobavne verige pri dostopu do trgov zunaj EU in ukrepa proti domnevnim izkrivljanjem trgovine, tudi kar zadeva nezakonito državno pomoč;
56. poziva Komisijo, naj tudi aktivno spremlja, ali trgovinske partnerice EU na tem področju uporabljajo neupravičene netarifne ovire, subvencije in dampinške ukrepe;
57. poziva Komisijo, naj upošteva sporazum Svetovne trgovinske organizacije o informacijski tehnologiji ter preuči možnosti za uvedbo sporazuma o prosti trgovini na področju okoljske tehnologije, tj. sporazuma o breztarifni trgovini z izdelki okoljske tehnologije;
58. poudarja, da bi morala ta strategija spodbujati tudi trgovino, da bi podprli prizadevanja držav v razvoju na tem področju ter omogočili uporabo obnovljivih virov energije kot tržnega blaga;
59. poudarja, da ima trgovina pomembno vlogo pri zagotavljanju, da se bo energija iz obnovljivih virov trajnostno proizvajala in financirala; ponovno opozarja, da morajo biti uvoženi bioenergenti in biogoriva skladni z merili trajnosti v EU, ki bi morala biti jasno opredeljena in se redno posodabljati; spodbuja Komisijo, naj v te namene kot dodatno

merilo uvede posredno rabo zemljišč; priporoča, naj trgovinski sporazumi vsebujejo določbe, ki bodo obravnavale vprašanja krčenja in degradacije gozdov ter spodbujale dobro gospodarjenje z zemljišči in vodnimi viri; spodbuja Komisijo, naj nadaljuje pogajanja z zadevnimi tretjimi državami glede prostovoljnih partnerskih sporazumov, s katerimi bi prepovedali nezakonito sečnjo;

60. poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje s sosednjimi državami EU na področju energije, tudi na področju energije iz obnovljivih virov, ter da je treba bolj izkoristiti trgovinski potencial teh virov; poudarja, da je potrebna ustrezna infrastruktura, ki bo omogočala sodelovanje, tako v EU kot s sosednjimi državami; poudarja, da bi moralo sodelovanje na področju obnovljivih virov energije zajemati tudi zadevne cilje na področju politike EU; poudarja, da so zlasti v Sredozemlju velike možnosti za pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov; želi opozoriti na potencial projektov, kot so Desertec, Medgrid in Helios, in nadaljnjega razvoja vodne energije na Norveškem in v Švici, ter njihov potencial za izravnavanje; poudarja, da imajo ti veliki projekti s področja obnovljivih virov energije znatno lokalno dodano vrednost;
61. poudarja, da mora mednarodno sodelovanje temeljiti na dobrih regulativnih okvirjih in pravnem redu Unije o obnovljivih virih energije, npr. v okviru energetske skupnosti, da bi povečali stabilnost in zanesljivost takšnega sodelovanja;
62. poziva k usklajenim ukrepom z drugimi tehnološko vodilnimi državami (ZDA in Japonska), da bi skupaj obravnavali novonastajajoče izzive, npr. pomanjkanje surovin in redkih zemelj, ki vplivajo na uveljavljanje tehnologij za energijo iz obnovljivih virov;
63. poudarja, da mora EU razviti tesno znanstveno sodelovanje in jasno politiko sodelovanja pri raziskavah in inovacijah na področju obnovljivih virov energije z mednarodnimi partnerji, zlasti z državami BRICS;

Inovacije, raziskave in razvoj ter industrijska politika

64. meni, da si mora Evropa prizadevati, da bodo njene industrijsko, raziskovalne in razvojne zmogljivosti ohranile vodilno vlogo na področju tehnologije obnovljivih virov energije; poudarja, da je potrebno omogočiti konkurenčno okolje za delovanje in internacionalizacijo malih in srednjih podjetij ter stremeti k zmanjševanju birokratskih ovir; poudarja, da si lahko Evropa vodilni položaj na trgu tehnologije obnovljivih virov energije zagotovi le z inovacijami, raziskavami in razvojem; poudarja, da je zasebnim vlagateljem potrebna gotovost; poziva Komisijo, naj uveljavi industrijsko strategijo za energetske tehnologije, predvsem za energijo iz obnovljivih virov, in s tem zagotovi, da bo Evropska unija zadržala svoj vodilni položaj na področju energetske tehnologije, predvsem energije iz obnovljivih virov;
65. izpostavlja vodilni položaj industrije EU na področju tehnologij vetrne energije na kopnem in velik potencial evropske proizvodnje vetrne energije na morju, da prispeva k ponovni industrializaciji držav članic ob Baltskem in Severnem morju;
66. poudarja, da so osrednja prednostna naloga izobraževalne ustanove, ki bodo zmožne izšolati kvalificirano delovno silo in novo generacijo znanstvenikov in inovatorjev na področju tehnologije obnovljivih virov energije; v zvezi s tem opominja na pomembno vlogo programa Obzorje 2020 in Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo pri premoščanju razkoraka med izobraževanjem, raziskavami in izvajanjem v sektorju

energije iz obnovljivih virov;

67. pripisuje poseben pomen sodelovanju med evropskimi mehanizmi za zaščito patentov na področju obnovljivih virov energije, da se olajša dostop do dragocene in neizkoriščene intelektualne lastnine; poudarja, da je treba prednostno aktivirati načrtovani evropski patent na področju obnovljivih virov energije;
68. meni, da morajo usmerjene raziskave in razvoj prek obstoječih instrumentov postati učinkovitejši, in je zaskrbljen, ker so se raziskave in razvoj v nekaterih vejah sektorja energije iz obnovljivih virov zanemarjale, kar je privedlo do težav s trženjem; poudarja, da je za to, da bi ostali oziroma postali konkurenčni in da bi sedanja tehnologija ostala trajnostna skozi ves življenjski cikel, treba vlagati v razvoj novonastajajočih in obstoječih tehnologij ter povezovanje prometnih in energetskih sistemov; poudarja, da so potrebna vlaganja v raziskave in razvoj na področju energije iz obnovljivih virov, še posebej na področju zmogljivosti, učinkovitosti in zmanjšanja prostorskega odtisa;
69. poziva Komisijo in države članice, naj vlagajo v raziskave, ki temeljijo na uporabi energije iz obnovljivih virov v industriji, npr. v avtomobilskem sektorju;
70. pozdravlja napoved Komisije, da bo leta 2013 objavila sporočilo o politiki energetske tehnologije; poziva Komisijo, naj pri izvajanju zadevnih delov strateškega načrta za energetske tehnologije (SET) posebno pozornost posveti tehnologijam, ki izboljšujejo konkurenčnost obnovljivih virov energije in njihovo vključevanje v energetske sistem, na primer upravljanju omrežij, tehnologijam za shranjevanje ali ogrevanju in hlajenju z energijo iz obnovljivih virov, pri tem pa naj ne zapostavlja uspešnih tehnologij obnovljivih virov energije, ki se uporabljajo že vrsto let;
71. poudarja, da so raziskave ključne za razvoj in cenovno dostopnost novih in čistih tehnologij; meni, da lahko načrt SET veliko pripomore k cenovni dostopnosti in konkurenčnosti tehnologij za energijo iz obnovljivih virov;

Evropski okvir za spodbujanje energije iz obnovljivih virov

72. poudarja, da države članice trenutno uporabljajo širok nabor različnih vrst podpornih mehanizmov; poudarja, da je ta podpora, predvsem dobro zasnovani programi, povzročila zdravo rast, da pa se je za nekatere programe podpore izkazalo, da so slabo zasnovani in niso dovolj prožni, da bi se prilagodili na zmanjševanje stroškov nekaterih tehnologij, in so v nekaterih primerih privedli do prekomernega izravnavevanja in tako povzročili veliko finančno breme za potrošnike; ugotavlja, da so nekateri obnovljivi viri energije po zaslugi subvencij na nekaterih območjih postali konkurenčni v primerjavi s konvencionalnimi načini pridobivanja energije – in sicer na območjih z ugodnejšo geografsko lego, dobrim dostopom do kapitala in najmanjšim upravnim bremenom ali zaradi ekonomije obsega;
73. poudarja, da so v nekaterih državah članicah maloprodajne in industrijske cene elektrike narasle zaradi dejavnikov, kot so cene fosilnih goriv; želi spomniti, da so bili leta 2010 v 22 % gospodinjstev v EU zaskrbljeni, da ne bodo mogli plačati računov za elektriko, in domneva, da so se razmere medtem še poslabšale; poudarja, da je treba preprečiti pomanjkanje energije in da se konkurenčnost industrije ne sme zmanjšati; poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo potrošniki z nizkimi dohodki zares zaščiteni, obenem pa naj javnost ozaveščajo o potencialu varčevanja z energijo in ukrepih za energetske učinkovitost; nadalje poudarja, da morajo potrošniki zaznati nižanje veleprodajnih cen;

74. svari pred tem, da bi previsoko zastavljene subvencije s prekomerno izravnavanjem zadušile tehnološki napredek in ovirale integracijo trgov, saj zmanjšujejo spodbude za razvoj bolj inovativnih in cenovno ugodnejših proizvodov; ugotavlja, da je za preprečitev prekomerno izravnavanje odločilnega pomena pametna zasnova podpornih mehanizmov, ki bodo omogočali odzivanje na tržne signale; meni, da bi čim hitrejši prehod k programom, ki bodo proizvajalce izpostavili tveganjem tržnih cen, spodbudil tehnološko konkurenčnost;
75. je prepričan, da bi morala Komisija podpirati države članice pri opredeljevanju stroškovno najučinkovitejših obnovljivih virov energije in načina za največji izkoristek njihovega potenciala; poudarja, da se stroškovno optimalne politike razlikujejo glede na vzorec povpraševanja, možnosti oskrbe in lokalne gospodarske razmere;
76. pozdravlja napoved Komisije, da si bo prizadevala za oblikovanje smernic za najboljše prakse in za reformo nacionalnih podpornih načrtov; poziva Komisijo, naj te smernice čim prej predloži in s tem zagotovi, da različni nacionalni programi ne bodo izkrivljali konkurence ali ustvarjali preprek za trgovino in naložbe v EU, zato da bi spodbudila predvidljivost in stroškovno učinkovitost in preprečila prekomerno subvencioniranje; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo države članice v celoti spoštovale pravni red na področju notranjega trga; je prepričan, da so smernice najboljše prakse pomemben korak k zagotavljanju delujočega enotnega trga za energijo, in meni, da bi jih na nacionalni ravni lahko dopolnili z oceno stroškovne učinkovitosti sedanjih nacionalnih podpornih sistemov, pri čemer bi morali upoštevati različne tehnologije, ki jih zajemajo, in s tem zagotoviti primerljivost, boljše usklajevanje in progresivna konvergenca med nacionalnimi podpornimi mehanizmi; meni tudi, da bo izvajanje smernic na ravni držav članic odločilnega pomena, saj lahko pomagajo preprečiti, da nacionalnih podpornih programov ne bi smeli retroaktivno spreminjati ali preklicevati, saj bi s tem močno odvrnili vlagatelje ter povzročili hude ekonomske težave državljanom, ki so na podlagi teh programov vlagali v obnovljive vire energije; poudarja, da morajo za smernice najboljše prakse poskrbeti države članice, morale pa bi imeti tudi možnost, da vzpostavijo posebne programe podpore za razvoj lokalnih in regionalnih virov;
77. meni, da je glede na številnost podpornih shem v državah članicah bistvenega pomena, da se nadaljuje razprava o večji konvergenci in ustrezni evropski shemi podpor za obdobje po letu 2020; je prepričan, da bi lahko bolj povezan sistem za uveljavljanje obnovljivih virov energije na ravni EU, ki bi popolnoma upošteval regionalne in zemljepisne razlike in obstoječe nadnacionalne pobude in bi bil del splošnih prizadevanj za dekarbonizacijo, dolgoročno pripomogel k vzpostavljanju stroškovno najučinkovitejšega okvira za obnovljive vire energije in enake konkurenčne pogoje, v katerih bi lahko popolnoma izkoristili njihov potencial; ugotavlja, da obstoječa direktiva o obnovljivih virih energije vladam omogoča, da uporabljajo skupne programe podpore; ugotavlja, da izkušnje v nekaterih evropskih državah nazorno prikazujejo, kako skupni pristop na povezanem trgu električne energije omogoča vzajemno koristne inovacije v nacionalnih sistemih; poziva Komisijo, naj v okviru zakonodajnega okvira za obdobje po letu 2020 oceni, ali bi vseevropski sistem za spodbujanje obnovljivih virov energije zagotovil stroškovno učinkovitejši okvir, v katerem bi se lahko uresničil ves potencial teh virov in kako bi delovala progresivna konvergenca;
78. poudarja koristi izmenjave najboljše prakse na področju podpornih mehanizmov med državami članicami; opozarja, da sta Združeno kraljestvo in Italija nedavno napovedala

prehod v svojih podpornih shemah s sistema kvot na sistem tarif za oddajo v omrežje, ker je bilo iz dokazov s podobnih geografskih lokacij razvidno, da so ti modeli cenejši; poziva Komisijo, naj te vidike vključi v svojo analizo¹ in v svoj prihodnji predlog smernic;

79. predlaga, naj se za vzgled vzamejo pobude, kot je skupna podporna shema, ki jo izvajata Norveška in Švedska, da se postopoma, in kjer je to primerno, razvijejo regionalne skupne podporne sheme na skupnih energetskih trgih, kakršen je prostovoljna nordijska energetska borza (Nord Pool);
80. poziva proračunski organ, naj Agenciji za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) zagotovi sredstva za izvajanje njenih nalog in doseganje ciljev uredbe o celovitosti, preglednosti in učinkovitosti veleprodajnega energetskega trga; ugotavlja, da je to nujno za dokončno vzpostavitev celovitega in preglednega notranjega trga za elektriko in plin do leta 2014;

o

o o

81. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

¹ COM(2012)0271 in priloženi dokumenti; SEC(2008)0057; IEE Studies "Reshaping (Quo)ta vadis, Europe?" (Študije IEE, Preoblikovanje kvot: kam greš, Evropa?).